

Alapítvány a közgazdasági oktatásért

Meseszerűen tanítják a tudományt

A közgazdasági ismeretek oktatására létrehozott Junior Achievement International alapítvány 1919-es alapítása óta százhat országban működik nonprofit szervezetként. Oktatási programjai két és fél millió diákot érintenek szerte a világon. A magyarországi szervezetet üzletemberek hozták létre 1993-ban. Mára az ország 19 megyéjének több mint kétszáz oktatási intézményében 15 ezer közép- és általános iskolás diák tanult az alapítvány segítségével. Lapunknak Jávorszky Iván, a Junior Achievement Magyarország oktatás- és vállalkozásszervezési alapítvány ügyvezető igazgatója beszélt a közgazdasági oktatás és az iskola kapcsolatáról.

■ HANCZÁR JÁNOS

- Az 1993-as induláskor húsz közép- és egy általános iskola csatlakozott a programhoz, mára az előbbieik száma 170-re, az utóbbiaké pedig 50-re nőtt - jelezte Jávorszky Iván ügyvezető igazgató. Az alapítvány programjait használó oktatási intézmények megtalálhatók szerte az országban, Szombathelytől Szentgotthárdon át Nyíregyházáig, Szegedtől, Budapesten keresztül Salgótarjánig.

A nonprofit alapítvány egyik feladata a gazdasági, közgazdasági üzleti oktatás bevezetése az általános iskola első osztályától a középiskola negyedik évfolyamáig. Emellett rendezvényeket szerveznek, ahol a diákok találkozhatnak az üzleti élet aktív résztvevőivel. Jávorszky Iván úgy véli, hogy a gazdasági ismeretek részét képezik az általános műveltségnek, csak sajnos Magyarországon még nem terjedt el ez a szemlélet. Nem azt szeretnék - tette hozzá -, hogy a matematika alapú, száraz közgazdaságtani ismeretek terjedjenek el, hanem a piaccgazdaság műkö-

désének tudományos igényű ismertetése a célunk.

- Ennek a tudománynak nagyon egyszerű, és könnyen megtanulható szakszókincse van. A tőlünk nyugatra található országokban a gyerekek kevesebb tudással is sokkal sikeresebbek, mint a mieink, mert a munkaerőpiacon sokkal jobban el tudják adni magukat - jelezte az ügyvezető igazgató. Eddig összesen 300 tanár vett részt az alapítvány akkreditált tanárképzési programjain. A továbbképzéseken a tanárok megtanulhatják az üzleti élet által megkövetelt racionális gondolkodásmódot, emellett olyan témákra hívják fel a figyelmüket, amelyek elengedhetetlenül szükségesek az oktatáshoz. Jávorszky úgy véli, hogy a gazdasági élet, az üzlet iránti érzékenység az emberekben alapvetően megvan. Természetesen az iskola alsó tagozatában meseszerűen tanítják az ismereteket.

A szülőknek nem kerül külön pénzbe ez a fajta ismeretszerzés, fizetni kell viszont egy kisebb összeget a tananyagokért. Az alapítványt különböző cégek támogatják, ezenkívül pályáza-

Jávorszky Iván

FOTÓ: SOMOSKÖVY BÉLA

tokkal szerzik be a működésükhöz szükséges pénzt - tudtuk meg az ügyvezetőtől. Az iskolák és a gyerekek által közösen fizetett összeg költségvetésük 10-15 százalékát teszi ki. Visszajelzések szerint tanítványaik közül sokan bejutottak a közgazdaságtudományi egyetemre, bár hozzátette, ők nem csak közgazdászokat, illetve üzletembereket szeretnének képezni. Úgy véli, hogy az ilyen jellegű ismeretek bármilyen más végzettségű szakembernek (orvosnak, tanárnak) is rendkívül fontosak.

- Egy ekkora országnak nagyon sok területen kellene közelnie az írekhez, a norvégokhoz, a finnnekhez vagy a dánokhoz. Európára, sőt az egész világra nyitott gondolkodásmóddal kell rendelkezniünk, amelybe ugyanúgy beleférnek a gazdasági ismeretek, mint a számítógépes tudás vagy a nyelvisme-

ret - emelte ki a szakember. Alkalmazott közgazdaságtant tanítanak a 11. és 12. évfolyamokon, kivéve a közgazdasági szakközépiskolákat, ahol alapozó tantárgyként tanulják a diákok. Az ügyvezető igazgató szerint ezen keresztül kedvelik meg a tantárgyat, majd ezután lehet ráépíteni a valamivel szárazabb mikro- és makroökonómiát. A tananyag olvasmányos, nem képleteken, hanem eseteken keresztül adják át az ismereteket. Ez az oka annak, hogy taníthatják a gimnáziumokban, de az erdészeti, mezőgazdasági és élelmiszeripari szakközépiskolákban is. A jövőben szeretnék elérni, hogy mindenhol lehetősége nyíljon a gyerekeknek arra, hogy a közgazdaságtant válaszsszák, mint tantárgyat. A másik tervük, hogy szeptemberre sikerüljön biztosítaniuk a tananyagot az iskolák mind a tizenkét évfolyama számára. Az oktatási tárca tervei szerint idén szeptember elsejétől választható tantárgy lesz a közgazdaságtan, és 2001. szeptember elsejétől pedig kötelező jellegű tantárgy lehet. A kerettantervek kidolgozására őket kérte fel az oktatási tárca, amelyeket még az eredeti határidőre, 1999 decemberére el is készítették.

Az alapítvány tankönyvei jelenleg az általános iskolák első, ötödik, hetedik, nyolcadik osztályában, valamint a középiskolák első és második évfolyamaira készültek el. A közgazdasági szakközépiskolák 9. és 10. osztályaiban is tanítják ezt a tárgyat.